

Maria Larsson peppade SPF:s deltagare i Daladistriktet

Maria Larsson, vår förbundsordförande, träffade föreningsordförande och andra styrelserepresentanter för SPF:s Daladistrikt på Falu Gruva under onsdagen, den 29 april. Och det var ett riktigt pepp-möte.

Maria Larsson är småländska, utbildad lärare, hon har suttit i riksdagen och i regeringen med titeln äldre- och folkhälsominister, och är sedan kongressen 2025 förbundsordförande för SPR Seniorerna ett uppdrag som hon känner ger glädje och stimulans. Hon är ute på sin Eriks-gata som ordförande, och i och med besöket i Dalarna är hon på sluttampen på sin rundresa bland distrikten.

SPF Seniorernas kongress har slagit fast mål och strategier som gäller alla, distrikt som föreningar.

– För det första ska vi vara en stark och inkluderande organisation, men vi har fått mejl från medlemmar som inte känner sig välkomna på mötena, så kan vi inte ha det, sa hon.

Det andra målet är att värna det seniora inflytandet i samhället, det vill säga via de Kommunala pensionärsråden, KPR och de Regionala pensionärsråden, RPR.

– Det finns fastslagna reglementen för KPR och RPR, men alla följer inte det, det kan ni fråga efter på mötena.

Den tredje punkten är att SPF Seniorerna ska motverka ålderismen.

– Vi måste gå till storms mot alla konstiga åldersgränser som finns – som den att kvinnor inte kallas till bröstcancerscreening efter 74 års ålder. Socialstyrelsen tycker inte det är styrkt i forskningen att det behövs – men det är inte alls forskat om det. Och faktum är att lika många 85-åringa kvinnor drabbas av bröstcancer som 72-åringa. Men nu har Socialstyrelsen fått i uppdrag att titta över detta liksom screening för att upptäcka prostatacancers, bland annat.

Anledningen till att folk går med i vår förening är i huvudsak två, dels möjligheten att påverka och dels våra aktiviteter. Men medlemstalet ökar inte enbart av sig själv, medlemsvärvningen måste vara aktiv.

– Det är viktigt att hålla igång medlemsvärvningen hela tiden. Ni behöver utse någon som kan vara ansvarig för det, för nu måste vi få in juniorseniorerna i förening. Det är jätteviktigt.

– Synlighet och kommunikation är också jätteviktigt.

40 kommuner i landet har slutat leverera varm mat med hemtjänsten.

– I Jönköping skulle alternativet vara fryslådor som upphandlats av Coop. Men den maten är inte anpassad för äldre vilket kan leda till undernäring. Vi uppmärksammade det och nu har maten för äldre i Jönköping blivit en valfråga i Jönköping.

En arbetsgrupp på förbundet har tagit fram frågor inför valet.

1. Fast läkarkontakt är en.

– Riksdagen har beslutat om "God och nära vård", men det fungerar inte överallt. I Norge beslutade man om att varje patient skulle få en fast läkarkontakt, och det minskade besöken på akuten med 30 procent. Och det är en vinst för hela samhället.

- Alla som är 75 år och äldre som har fem läkemedel eller fler, ska vårdcentralen erbjuda en läkemedelsgenomgång.
- Säkerställ att alla har tillgång till vårdcentralen, även för de som inte är så digitala.

– Fungerar det här inte hos er så ska ni ta upp det på era möten i RPR, sade Maria Larsson.

2. Äldreomsorg med kvalitet, en annan fråga.

- Det innebär god omsorg av människor man känner igen, inte för många olika, vällagad mat och personal om har gott om tid.

– Titta i hemtjänstindex så ser ni hur det går för er kommun.

- Hyrorna i särskilda boenden ska vara rimliga.
- Kommunen ska tillämpa den nya socialtjänstlagen.

– Fråga på KPR om er kommun tillämpar den.

- Ett övergripande mål är att de äldre ska få leva ett värdigt liv och känna välbefinnande.
- Känna delaktighet och ha inflytande.
- Det förebyggande arbetet ska stärkas.
- Icke biståndsbedömda insatser är viktiga – till exempel Fixar-Malte som fanns i en del kommuner.
- Alla insatser ska bygga på vetenskaplig forskning och beprövad erfarenhet.

3. Trygg ekonomi.

- Sju av tio medlemmar skulle inte klara sig på enbart den allmänna pensionen.

- Pensionssystemet bör ses över.

- Höj inbetalningen till pensionssystemet.

– Nu har en forskare tillsatts på socialdepartementet som ska göra en förstudie till en stor parlamentarisk utredning ska tillta på pensionerna, det är bra men tar tid.

- Längre arbetstid för de som vill.

– Siffror från 2024 visar att 6,2 procent av de som är mellan 75 och 89 år fortfarande var i arbete, många av dem är egenföretagare. Och jag tror att många skulle vilja fortsätta arbeta om de fick.

4. Bygg fler bostäder för seniorer.

- Kommunerna bör inventera bostadsbeståndet med anledning av de demografiska förändringarna.

- Återinför statligt investeringsstöd för seniorbostäder.

- Bygg mer gemensamhetslokaler och ordna bra utemiljö.

– Också det här är en fråga för era KPR-möten.

5. Kryssa en senior.

29 procent av valmanskåren är 65+, vilket är nära 2,3 miljoner. Men efter valet 2022 var bara 3,7 procent av riksdagsledamöterna över 65 år.

– Vi vill att man skriver in åldern på valsedlarna så att det går att kryssa seniorer. Vi har också pratat med alla partisekreterare om detta, säger Maria Larsson.

– För de äldre, med sina unika erfarenheter, behövs för klokare beslut. Riksdagen behöver också bättre avspegla demografin i landet.

Årets vårbudget innehåller en del nyheter. Bland annat ska obligatorisk ledarskapsutbildning för personalen som möter äldre.

--Det är viktigt och något som vi drivit. Vi har också drivit att 65+are ska få vaccin mot pneumokocker, det ska införas och det är bra, men vi vill också att bältrosvaccinet, som är mycket dyrt, ska ingå i det nationella vaccinprogrammet och det har i fått löfte om från partisekreterarna.

I budgeten finns också 10 miljoner kronor till apotek i glesbygden, ett uppdrag till Livsmedelsverket att titta på maten på äldreboendena och ett nytt och tillfälligt el- och gasstöd till hushållen.

Så avslutade Maria Larsson med att visa det kinesiska tecknet för äldre, som också betyder klok, vis, erfaren och vördnadsvärd. Något som vi alla kan ta till oss.

Efter lunchen berättade Anneli Stenberg och Bert Sjödin från Borlänge-föreningen om sitt framgångsrika arbete med att värva nya medlemmar. Roliga aktiviteter samt mat och dryck är deras framgångsfaktorer.

Faluföreningen fokuserade på sina aktiviteter för att förebygga ofrivillig ensamhet. Representanter för de fyra KGK-grupperna berättade om sin verksamhet. KGK står för Karlar Grabbar Kompisar och innebär att män träffas i grupper om cirka åtta och fikar, berättar historier, pratar om livet och gör studiebesök.

Idén till de här träffarna uppstod i Hedemora redan 2008 och har spritt sig över landet där män – som är erkänt sämre än kvinnor på att knyta sociala kontakter – ska kunna komma ut och skaffa nya vänner och komma ur sin ofrivilliga ensamhet.

Text och foto: Inger Söderlund

Maria Larsson och dagens värd distriktsordförande Anders Runström.

Maria Larsson i aktion bland deltagarna.

Bert Sjödin och Anneli Stenberg berättade om sina framgångar i Borlänge-föreningen.

Faluns KGK-representanter tillsammans med Maria Larsson, från vänster Olle Sundström, Gunnar Sjölund, Maria Larsson, Erland Jacobson, Ivan Vig och Bruno Mild.

